

วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 ตุลาคม 2552 – มกราคม 2553

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว
จังหวัดนครราชสีมา

FACTORS AFFECTING VILLAGE FUND MANAGEMENT IN AMPHOE SIKHIU,
NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

คณิงนิจ ศิริสมบุญ ณัฏฐะ จันทะเสนา และดวงตา สราญรัมย์
Knungnid Sirisomebon, Chanta Chantasena, and Duangta Saranrom

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จ.ปทุมธานี

บทคัดย่อ

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้าน ในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของประชาชนในหมู่บ้าน ในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา 4) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วม ความรู้ความเข้าใจ และการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน 5) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและความรู้ความเข้าใจ กับการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 352 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ 5 คน และได้ค่าความเชื่อมั่น 0.98 และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t - test) การทดสอบค่าเอฟ (F - test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) การทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีฟิชเชอร์ (Fisher's Least Significant Difference : LSD)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ในระหว่าง 41- 50 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพเกษตรกร และรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท
2. ในภาพรวมของ ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยที่สุด ได้แก่ การบริหารงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้าน และความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการหมู่บ้าน
3. ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวม ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการ ด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ และด้านความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
4. ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวม และด้านความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 สำหรับด้านการบริหารงานของคณะกรรมการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
5. ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวม และรายด้านทุกรายการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
6. ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.001 สำหรับด้านการบริหารงานของคณะกรรมการ และด้านความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001
7. การมีส่วนร่วมและความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการหมู่บ้าน มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ABSTRACT

The objectives of this study of the impact factors to the management of village funds in Sikhui District, Nakhon Ratchasima Province, were 1) to learn the impact factors of the management of village funds in the specified region, 2) to compare and analyze these factors based on ages, educational level and monthly income and 3) to identify problems and obstacles in operating the village funds. The populations in this study was the village funds committees in the region, totalling 352 persons. The tool used in the study was a customized questionnaire that had been devised by the author and was given the reliability index of 0.980. The statistical tools used were percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and Fisher's Least Significant Difference: LSD.

The results showed:

1. The majority of the population were female, 41 – 50 years old, with primary school educational level, married, with agriculturally related jobs and average monthly incomes less than 5,000 baht.
2. Overall, impact factors to the management of the village funds were in high level in all items, which were, in descending order: the management, the participation and the knowledge of the village funds committee.
3. When considering sex, impact factors to the management of the village funds were not different at 0.05 level of significance.
4. When considering age, impact factors to the management of the village funds were different at 0.01 level of significant in the knowledge of the village funds committee, different at 0.001 level of significant in the management of village funds committee and not different at 0.05 level of significant in the level of participation of the committee.
5. When considering level of education, impact factors to the management of the village funds were not different at 0.05 level of significant.
6. When considering level of income, impact factors to the management of the village funds were different at 0.01 level of significant in the management of village funds committee and different at 0.001 level of significant in the level of participation of the committee.
7. Level of participation and knowledge of the village fund committees was related to the village fund management at 0.05 level of significant.

คำสำคัญ

บริหารกองทุนหมู่บ้าน จังหวัดนครราชสีมา

ความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศไทย ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมามุ่งเน้นพัฒนาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพียงด้านเดียว ซึ่งได้รับอิทธิพลตัวแบบการพัฒนามาจากตะวันตก ที่เรียกว่า “ตัวแบบความทันสมัย” (Modernization Model) การพัฒนาที่มุ่งเน้นแต่ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตามกระแสทุนนิยมกลับก่อให้เกิดภาวะ รวยกระจุก จนกระจาย ยิ่งพัฒนายิ่งยากจน เกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และปัญหาสังคมเพิ่มมากขึ้น ประชาชนในชาติยังไม่สามารถพึ่งตนเองได้ด้วยภูมิปัญญา ความสามารถเพราะชุมชนยังไม่เข้มแข็ง

ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 76 ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐทุกระดับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจให้มีเสถียรภาพมากขึ้นเน้นการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเอง มีโอกาสทางการศึกษาและได้รับบริการทางสังคมอย่างเป็นธรรม สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต

จังหวัดนครราชสีมา ได้สนองนโยบายของรัฐบาลทั้ง 26 อำเภอ 6 กิ่งอำเภอ 287 ตำบล 3,645 หมู่บ้าน ชุมชนเมือง 89 ชุมชนเมือง ซึ่งกองทุนหมู่บ้านได้ผ่านการเตรียมความพร้อมและได้รับอนุมัติงบประมาณให้ดำเนินการแล้ว 3,510 หมู่บ้าน ชุมชนเมือง 89 ชุมชนเมือง คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด จำนวน 32 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 5 มกราคม 2552) ซึ่งอำเภอสีคิ้ว ได้ดำเนินการเตรียมความพร้อม ผ่านเกณฑ์การประเมินและได้รับการพิจารณาจัดสรรเงินครบแล้วทั้ง 15 ตำบล 194 หมู่บ้าน ปัญหาที่พบจากการติดตามการดำเนินงานของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน โดยเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอสีคิ้ว และนักวิชาการพัฒนาชุมชนจังหวัดนครราชสีมา พบว่ามีปัญหาในขั้นตอนการปฏิบัติงาน ไม่ค่อยมีความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินงาน ขาดการมีส่วนร่วมที่ดี และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะสมาชิกไม่นำเงินไปประกอบอาชีพตามที่เสนอโครงการไว้ แต่กลับนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ เมื่อครบกำหนดสัญญาคืนเงิน ไม่นำเงินมาชำระคืนตามกำหนดและบางรายต้องไปกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยที่สูงมาชำระหนี้กองทุนหมู่บ้าน

จากสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านจาก 15 ตำบล ของอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงาน

กองทุนหมู่บ้าน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบาย ต่อไป

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการ ด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ และด้านความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการ แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกันอย่างไรร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้าน ในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของประชาชนในหมู่บ้าน ในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้าน ในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
4. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วม ความรู้ความเข้าใจ และการบริหารงานกองทุนหมู่บ้าน ในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและความรู้ความเข้าใจ กับ การบริหารกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มประชากร ประกอบด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 2,910 คน และขนาดกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การคำนวณตามสูตร ทาโร ยามาเน (Taro Yamane, 1970 : 26 อ้างใน ยุทธพงษ์ กัยวรรณ, 2543: 10) กำหนดขอบเขตความคลาดเคลื่อนที่ .05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 352 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือที่ถูกนำมาใช้ในงานวิจัยมากที่สุด ขั้นตอนต่อไปนี้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เป็นคำถามซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating

Scale)ตามแบบลิเคิร์ต(Likert Scale)5ระดับ (5Point Rating Scale) โดยแบบสอบถามจัดทำขึ้นเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภูมิหลังเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้าน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงาน ด้านการมีส่วนร่วม และด้านความรู้ความเข้าใจ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถาม ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้าน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านความรู้ความเข้าใจ และด้านการมีส่วนร่วม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้วิจัยนำหนังสือ ขออนุญาตแจกแบบสอบถามของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ถึงประธานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ฝึกอบรวมวิธีการเก็บข้อมูลให้แก่ผู้ช่วยวิจัย ซึ่งมีผู้ช่วยวิจัยจำนวน 1 คน โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง เทคนิคและวิธีการแจกแบบสอบถามและให้ผู้ช่วยวิจัยทดลองแจกแบบสอบถามแก่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 5 ราย ก่อนจนกว่าผู้ช่วยวิจัยเข้าใจ และสามารถแจกแบบสอบถามให้ได้ข้อมูลครบถ้วนและสมบูรณ์

3.3 การเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่รอกข้อมูลเรียบร้อยแล้วกระทำโดยการเก็บด้วยตนเอง จำนวน 352 ชุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว นำแบบสอบถามทั้งหมดมาดำเนินการดังนี้

4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับที่ได้กลับคืนมา

4.2 สร้างคู่มือลงรหัส

4.3 นำแบบสอบถามมาลงรหัสตามคู่มือ

4.4 ลงรหัสข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติตามลำดับ ดังนี้

4.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพผู้ตอบ ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา โดยการหาความถี่และค่าร้อยละ

4.4.2 วิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2540 : 10)

4.4.3 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้การทดสอบของฟิชเชอร์ (Fisher's Least-Significant Difference: LSD)

4.4.4 ทดสอบความสัมพันธ์ โดยใช้การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ โดยใช้การทดสอบสัมประสิทธิ์ (Contingency Coefficient : c)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

5.1 การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เนื่องจากประชากรมีจำนวนแน่นอน (Finite Population) จึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้หลักการคำนวณของยามานะ (Yamane) การคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2545 : 140) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดตัวอย่าง

N แทน จำนวนสมาชิกทั้งหมดในประชากร

e แทน ขนาดความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ผู้วิจัยยอมรับได้

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ($e = 0.05$) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 352 คน

5.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

5.2.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา หรือลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาจำนวน 5 คน ให้แต่ละคนพิจารณาถึงความเห็นและให้คะแนนดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

แล้วนำคะแนนมาแทนค่าในสูตร (สุวรรณีย์ ศิริ โภคาภิรมย์, 2546 : 243 - 244)

5.2.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือการวิจัย โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1971 : 160)

5.3 สถิติบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติพื้นฐาน (ชูศรี วงษ์รัตน์, 2544 : 35)

5.3.1 ร้อยละ (Percentage)

5.3.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.3.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.4 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

5.4.1 การทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ กรณีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way ANOVA) ด้วยการทดสอบค่าที (t – test)

5.4.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) ด้วยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2545 : 310)

5.4.3 การเปรียบเทียบเชิงพหุคูณ (Multiple Comparison) เพื่อการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง (Post Hoc Test) โดยใช้สูตรของฟิชเชอร์ (Fisher's Least-Significant Difference: LSD) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545 : 333)

5.4.4 ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล โดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 352 คน

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ในระหว่าง 41- 50 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพเกษตรกร และรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท

ส่วนที่ 2 ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการ ด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ และด้านความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการ ปรากฏดังนี้

1. ในภาพรวมของ ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้วจังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยที่สุด ได้แก่

การบริหารงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้าน และความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการหมู่บ้าน

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวม ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการ ด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ และด้านความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวม และด้านความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 สำหรับด้านการบริหารงานของคณะกรรมการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวม และรายด้านทุกรายการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 สำหรับด้านการบริหารงานของคณะกรรมการ และด้านความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

6. การมีส่วนร่วมและความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการหมู่บ้าน มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ผู้ศึกษาเห็นว่า มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวม พบว่า คณะกรรมการมีความเห็นว่ามีผลต่อการบริหารงานของคณะกรรมการอยู่ในระดับมาก แสดงว่า คณะกรรมการมีความเห็นว่าการบริหารจัดการบริหารงานของคณะกรรมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ และความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการ มีผลต่อการบริหารงาน

กองทุนหมู่บ้าน สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ คณิงนิจ ศรีบัวเอี่ยม (2545 : 144) ซึ่งทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารโรงพยาบาลชุมชนในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขที่ พบว่า การมีส่วนร่วม การสร้างความผูกพันและการยอมรับเป็นปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานของโรงพยาบาลชุมชนเช่นกัน

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เมื่อจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน พบว่า

2.1 ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการ เมื่อจำแนกตามเพศ มีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษา ชูเกียรติ เปี่ยมศรี (2543) ศึกษาเรื่อง การประเมินนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จากการศึกษา พบว่า ในส่วนระดับความรู้ ความเข้าใจ วิธีการบริหาร การมีส่วนร่วม ประสิทธิภาพ ความรวดเร็วและความเป็นธรรมในการบริหารกองทุน มีผลต่อการบริหารงาน

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ เมื่อจำแนกตามเพศ มีความเห็น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เฉลิม เกิดโมลี (2543) ศึกษาเรื่อง กองทุนหมู่บ้านกับการพัฒนาชนบทไทย พบว่า หากประชาชนในชนบทไม่เข้ามามีส่วนร่วมในกองทุนหมู่บ้านแล้วการดำเนินงานจะไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากขาดการกำหนดวิสัยทัศน์ของกองทุนหมู่บ้าน การพัฒนาชนบทให้เข้มแข็งจะต้องมีบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถพัฒนาชุมชนในชนบท

2.3 ด้านความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการ เมื่อจำแนกตามเพศมีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วันเพ็ญ ยอดยาคี (2536) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสูงเนิน อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจของผู้นำชุมชน

2.4 ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการ เมื่อจำแนกตามอายุ มีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชูเกียรติ เปี่ยมศรี (2543) ศึกษาเรื่อง การประเมินนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จากการศึกษา พบว่า ในส่วนระดับความรู้ ความเข้าใจ วิธีการบริหาร การมีส่วนร่วม ประสิทธิภาพ ความรวดเร็วและความเป็นธรรมในการบริหารกองทุน มีผลต่อการบริหารงาน

2.5 ด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ เมื่อจำแนกตามอายุ มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เฉลิม เกิดโมลี (2543) ศึกษาเรื่อง กองทุนหมู่บ้านกับการพัฒนาชนบทไทย พบว่าหากประชาชนในชนบทไม่เข้ามามีส่วนร่วมในกองทุนหมู่บ้านแล้ว การดำเนินงานจะไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากขาดการกำหนดวิสัยทัศน์ของกองทุนหมู่บ้านการพัฒนาชนบทให้เข้มแข็งจะต้องมีบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถพัฒนาชุมชนในชนบท

2.6 ด้านความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการ เมื่อจำแนกตามอายุ มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วารินทร์ จันทรัตน์ (2548) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสูงเนิน อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจของผู้นำชุมชน

2.7 ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการ เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา มีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชูเกียรติ เปี่ยมศรี (2543) ศึกษาเรื่อง การประเมินนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จากการศึกษา พบว่า ในส่วนระดับความรู้ ความเข้าใจ วิธีการบริหาร การมีส่วนร่วม ประสิทธิภาพ ความรวดเร็วและความเป็นธรรมในการบริหารกองทุน มีผลต่อการบริหารงาน

2.8 ด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษามีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วารินทร์ จันทรัตน์ (2548) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสูงเนิน อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ปัจจัยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ระดับการศึกษา

2.9 ด้านความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษามีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุदारรณ์ มีบัว (2547) ซึ่งทำการศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจของประชาชนที่มีต่อนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจของประชาชนที่มีต่อนโยบายกองทุน คือ ระดับการศึกษา

2.10 ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการ เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือนมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชูเกียรติ เปี่ยมศรี (2543) ศึกษาเรื่อง การประเมินนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จากการศึกษา พบว่า ในส่วนระดับความรู้ ความเข้าใจ วิธีการบริหาร การมีส่วนร่วม ประสิทธิภาพ ความรวดเร็วและความเป็นธรรมในการบริหารกองทุน มีผลต่อการบริหารงาน

2.11 ด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือนมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศรีธยา ดีพูน (2546 : 71) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบางช้าง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยรายได้

2.12 ด้านความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการ เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือนมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุดาวรรณ มีบัว (2547) ซึ่งทำการศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจของประชาชนที่มีต่อนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจของประชาชนที่มีต่อนโยบายกองทุน คือ รายได้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการและรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการ กับการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสี่คิ้ว จังหวัดนครราชสีมา มีความสัมพันธ์ดังนี้

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการกับการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า 1) ด้านการวางแผนมีความสัมพันธ์สูง 2) ด้านการจัดองค์การมีความสัมพันธ์สูง 3) ด้านการจัดบุคคลเข้าทำงานมีความสัมพันธ์สูง 4) ด้านการสั่งการมีความสัมพันธ์ปานกลาง 5) ด้านความร่วมมือมีความสัมพันธ์ปานกลาง 6) ด้านการรายงานมีความสัมพันธ์สูง 7) ด้านงบประมาณมีความสัมพันธ์สูง

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการกับการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า 1) ด้านการวางแผนมีความสัมพันธ์สูง 2) ด้านการจัดองค์การมีความสัมพันธ์สูง 3) ด้านการจัดบุคคลเข้าทำงานมีความสัมพันธ์ปานกลาง 4) ด้านการสั่งการมีความสัมพันธ์ปานกลาง 5) ด้านความร่วมมือ มีความสัมพันธ์ปานกลาง 6) ด้านการรายงานมีความสัมพันธ์สูง 7) ด้านงบประมาณมีความสัมพันธ์สูง

4. การบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา คณะกรรมการได้นำเสนอปัญหาอุปสรรค และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง การบริหารงานกองทุนหมู่บ้าน ดังนี้

4.1 ปัญหา อุปสรรค

4.1.1 ด้านการบริหารจัดการ พบว่า คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น และมีปัญหาในการบริหารงานในกองทุน ไม่มีการตรวจสอบการบริหารงานอย่างจริงจัง

4.1.2 ด้านความรู้ความเข้าใจ พบว่า คณะกรรมการกองทุนไม่มีความรู้ความเข้าใจ ในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และไม่มีการพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับเป็นคณะกรรมการ

4.1.3 ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า คณะกรรมการกองทุนมีการประสานงานกันน้อย และไม่ให้ความสำคัญในการประชุม

4.2 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

4.2.1 ด้านการบริหารจัดการ มีข้อเสนอแนะว่า ผู้ที่จะมาเป็นคณะกรรมการกองทุน ควรได้รับการอบรมให้มีความรู้เกี่ยวกับกองทุนก่อนมาปฏิบัติหน้าที่ และในการตรวจสอบควรให้หน่วยงานของทางราชการที่มีหน้าที่ดูแลควรให้ความคำแนะนำ อย่างจริงจัง ไม่ควรปล่อยให้คณะกรรมการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาโดยลำพัง

4.2.2 ด้านความรู้ความเข้าใจ มีข้อเสนอแนะว่า คณะกรรมการควรได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ควรมีความรู้เรื่องระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการต่างๆ อย่างถ่องแท้ เพื่อเป็นที่พึ่งของชาวบ้าน

4.2.3 ด้านการมีส่วนร่วม มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการประชุมทุกเดือนเพื่อให้ทราบความเคลื่อนไหวของบัญชี และควรมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของกองทุน หมู่บ้าน เพื่อให้สมาชิกรับทราบ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยสามารถนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล และปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการมีความตั้งใจในการบริหารงานของกองทุนให้มีความประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านการบริหารงาน คณะกรรมการควรมีการพัฒนาหรือปรับปรุงการบริหารงบประมาณ โดยต้องมีการจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมของกองทุนหมู่บ้าน และควรมีแผนงาน/งาน/โครงการที่สอดคล้องกับเงินงบประมาณที่ตั้งไว้

1.2 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม คณะกรรมการควรมีการร่วมกันประเมินผล โดยต้องมีการแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบเพื่อติดตามการดำเนินกิจการและประเมินผลงานของโครงการต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรมีการให้การสนับสนุนสมาชิกกองทุนที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพจากเงินที่ได้รับจากกองทุน ให้มาช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำแก่สมาชิกอื่นๆ ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ผลจากการวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา สามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและยังมีเรื่องต่างๆ ที่น่าสนใจในการทำวิจัยดังนี้

2.2 ควรศึกษาคุณภาพการให้บริการของกองทุนหมู่บ้าน ว่ามีการดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารกองทุนหมู่บ้าน ให้ตอบสนองความต้องการของสมาชิกต่อไป

บรรณานุกรม

คณิงนิจ ศรีบัวเอี่ยม. (2545). รายงานการวิจัยแนวทางการเสริมสร้างประชาธิปไตยการมีส่วนร่วมทางรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ปัญหาอุปสรรคและทางออก.

กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.

เฉลิม เกิดโมลี. (2543). แนวทางการมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบาย เอกสารประกอบการ

เสวนาวิพากษ์ตัวแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ :

สถาบันพระปกเกล้า.

ชูเกียรติ เปี่ยมศรี. (2543). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อย :

ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองระยอง จังหวัดระยอง.

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยบูรพา.

ยุทธพงษ์ กัวยรรณ. (2543). พื้นฐานการวิจัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- วันเพ็ญ ยอดยาคี. (2536). **กำลังขวัญในการปฏิบัติงานของพนักงานประจำสำนักเลขานุการองค์การ
รับส่งสินค้า และพัสดุภัณฑ์.** วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกริก.
- วารินทร์ จันทรัตน์. (2548). **ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการ
ปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี.**
วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ศรัณยา ดีพูล. (2546). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน
ตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบางช้าง อำเภออัมพวา
จังหวัดสมุทรสงคราม.** วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุดาวรรณ มีบัว. (2547). **การมีส่วนร่วมของสมาชิกประชาคมตำบลในการวางแผนพัฒนาองค์การ
บริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช.**
วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.